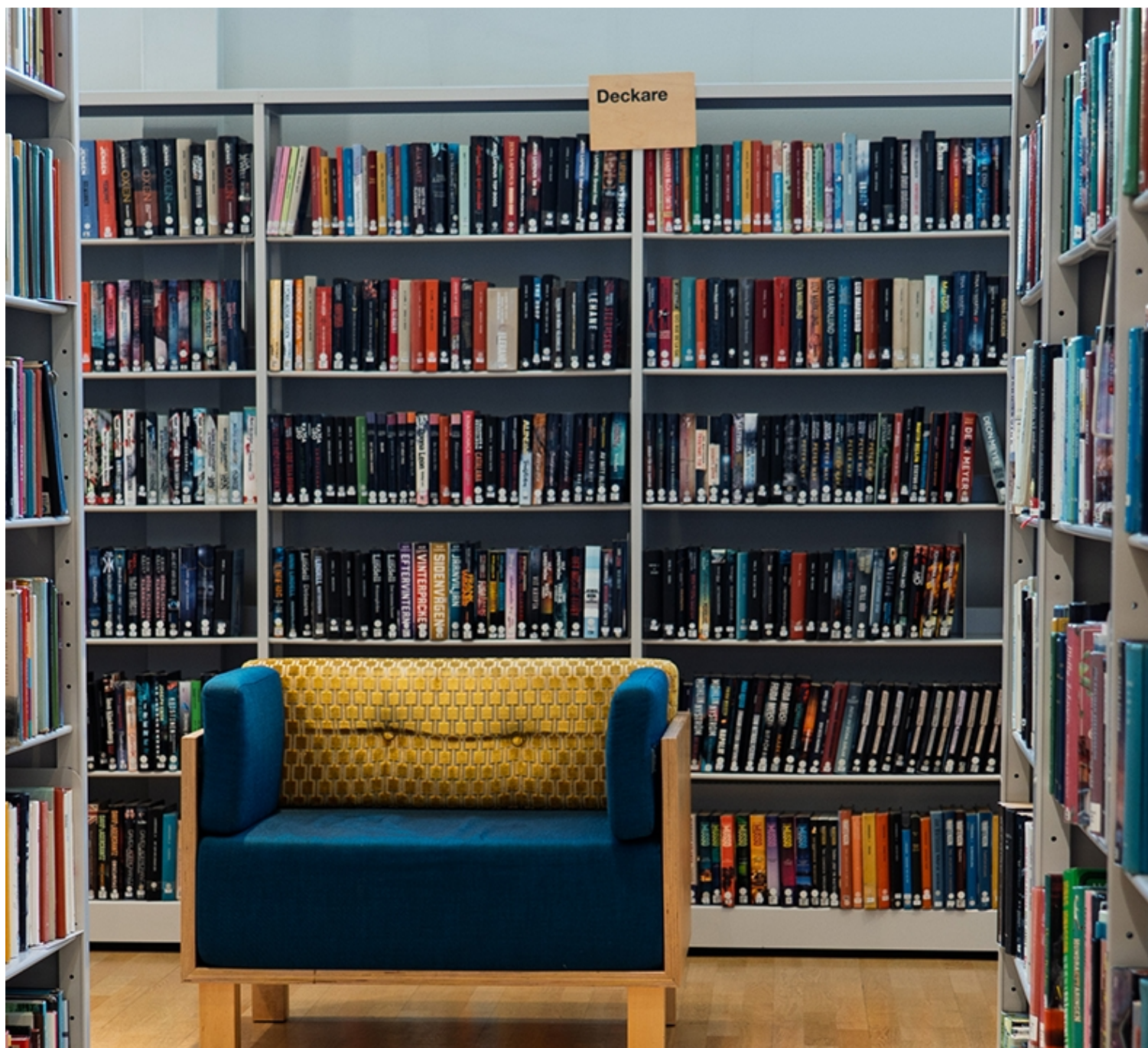

Delårsbokslut 2026

Kultur- och utbildningsnämnden

2026-09-xx §x

Diarienummer 2026.223 KUN

Innehåll

Verksamhet.....	3
Väsentliga händelser under perioden.....	3
Ekonomi	6
Drift	6
Investeringar.....	7
Förutbetalda intäkter som periodiseras över sin nyttjandeperiod	8
Personaluppföljning	9
Rekryteringsbehov och kompetensförsörjning	9
Arbetsmiljö.....	9
Sjukfrånvaro	10
Uppföljning av internkontroll	12

Verksamhet

I budgeten som kommunfullmäktige antog den 5 november 2025, § 217, framgår att Alingsås kommun har ett övergripande mål – Att bli Sveriges mest effektiva kommun. För att Alingsås ska nå detta mål behöver kommunen ha bättre resultat än andra liknande kommuner och samtidigt ha kostnader som inte överstiger kommunens referenskostnad, det vill säga den kostnad verksamheter förväntas ha utifrån sina förutsättningar. Att infria detta mål åligger samtliga nämnder, bolag och verksamheter och berör samtliga områden som kommunen ansvarar för. En förutsättning för att det ska kunna infrias är ett aktivt arbete med metoder för ständiga förbättringar utifrån respektive grunduppdrag.

Målet att bli Sveriges mest effektiva kommun följs även upp genom den årliga genomlysningen, som respektive nämnd ansvarar för. I genomlysningen ska nämnden utvärdera hur nämndens verksamhet bidrar till kommunens mål, samt granska organisation, ansvarsområden och möjligheter att optimera förvaltningens arbete. I samband med års-bokslutet ska en deluppföljning genomföras.

Väsentliga händelser under perioden

Kultur, turism- och fritidsverksamhet

Under året har arbetet med evenemang, som är en del i besöksnäringen, utvecklats genom att en ny struktur för samverkan mellan kommunen och det lokala näringslivet har etablerats. Syftet är att skapa bättre förutsättningar för att tillsammans utveckla och genomföra evenemang, stärka kommunens attraktivitet samt bidra till ett bredare och mer levande utbud under hela året. Den nya eventorganisationen bygger på en tydligare struktur med styrgrupp, projektgrupp och arbetsgrupp, där ansvar och roller är fördelade mellan Alingsås kommun och andra externa aktörer. Kultur- och utbildningsförvaltningen har här en samordnande roll tillsammans med Alingsås handelsförening. Genom att samla kompetenser och perspektiv från flera delar av kommunorganisationen och näringslivet skapas bättre möjligheter att tidigt fånga upp behov, identifiera utvecklingsmöjligheter och gemensamt planera insatser.

Det nya arbetssättet har tillämpats vid genomförandet av Alingsåsdagarna, Potatisfestivalen och Alingsåskalaset och har bidragit till förutsättningar för gemensam planering, en tydligare ansvarsfördelning och ett utvecklat evenemangsutbud med god kvalitet. Genomförda förändringar utgör en grund för det fortsatta utvecklingsarbetet, med inriktning på stärkt intern kapacitet, fördjupad samverkan när det gäller destinationsutveckling och besöksnäringen samt en översyn av relevanta styrdokument.

Nämnden har under året haft fokus på föreningslivet och identifierat risker att föreningarna inte har tillräckliga förutsättningar för att bedriva sin verksamhet i kommunen. Förvaltningen fick med anledning av detta i uppdrag att sänka nämndens taxe- och avgiftsnivåer för att möta föreningslivets behov. Kommunfullmäktige har under året antagit nämndens förslag till nya taxor och avgifter (KUN §126, 2025-12-17) för föreningslivet. Det innebär att de sänkta avgifterna på cirka 25 % för idrottsanläggningar och kulturscenen Palladium och Alströmer-teatern nu har införts, vilket ger föreningarna lägre kostnader för nyttjande av kommunens anläggningar, lokaler och mötesrum.

Förvaltningen har under året omhändertagit nämndens uppdrag att, i dialog med föreningslivet, kommunens övriga förvaltningar och andra berörda aktörer, ta fram ett idrottspolitiskt program. Förslaget är nu ute på remiss och förslaget förväntas hanteras i kommunfullmäktige under våren 2027.

Ingared har fått ett nytt kulturhus som invigdes under våren. Kulturhuset är en filial till Alingsås kulturhus och erbjuder bibliotek samt en scen för program och aktiviteter.

Nolhaga Parkbad är i slutfasen av installationen av ett tekniskt drunkningslarm i anläggningen. Larmet är en säkerhetshöjande åtgärd som ska bidra till ökad trygghet för badgästerna.

Verksamhet utbildning

Alingsås Yrkesgymnasium AB är en fristående gymnasieskola som bedriver fordon- och transportprogrammet samt frisörprogrammet. Med anledning av att ägarna i februari 2026 meddelat att de ämnade avyttra verksamheten påbörjade kultur- och utbildningsförvaltningen på uppdrag av nämnden en utredning gällande möjligheten att överta verksamheten och be-driva den i kommunal regi. I maj beslutade kultur- och utbildningsnämnden (KUN § 55, 2026-05-13) att teckna ett överlåtelseavtal med ägarna och ge förvaltningschefen i uppdrag att vidta nödvändiga planeringsåtgärder för att kunna ta över verksamheten från och med den 1 september 2026. Övertagandet av verksamheten har fortlöp enligt fastställd plan.

Ökningen av antalet elever inom introduktionsprogrammen på Alströmergymnasiet fortsätter, vilket också märks i elevprognosen inför läsåret 2026/2027. Orsakerna är flera, där ett högt antal elever från grundskolan samvariera med att allt fler elever behöver gå mer än ett år på introduktionsprogrammen. Detta medför ett ökat behov av resurser och anpassade insatser. Förvaltningen behöver därför genomföra en fördjupad analys av elevutvecklingen samt aktiviteter för att stärka måloppfyllelse och genomströmning och öka kunskapen om elevernas vägar vidare till nationella program, vuxenutbildning och arbetsmarknad.

Restaurang- och livsmedelsprogrammet vid Alströmergymnasiet har under året åter-certifierat av branschorganisationen Visita. Certifieringen utgör en kvalitetsmarkering och innebär att utbildningen kvalitetssäkras utifrån branschens behov med fokus på relevanta yrkeskunskaper och elevernas anställningsbarhet.

Uppföljning av omedelbara åtgärder

I kultur- och utbildningsnämndens risk- och väsentlighetsanalys (KUN 2025-12-17 § 127) framgick att nämnden hade identifierat en risk av sådan allvarig karaktär att omedelbara åtgärder krävdes. Det förelåg enligt nämnden, en risk att de isföreningar som verkar i lokaler under nämndens ansvarsområde inte erhåller ekonomiska förutsättningar för att bedriva en hållbar och långsikt verksamhet.

För att hantera denna risk identifierade nämnden att vidta följande åtgärder:

- Hanteras genom att i tät dialog med isföreningarna komma överens om hyres-sättningarna för ishall och tillkommande lokaler som isföreningarna behöver nyttja för sin verksamhet.

Genomförande och status på åtgärden:

Förvaltningen har i enlighet med nämndens uppdrag haft dialog med isföreningarna och hanterat hyresnivån utifrån deras ekonomiska ramar

- Hanteras genom att lokalkostnaderna ska innehålla en specificerad beskrivning av samtliga lokaler och förutsättningarna för vad som ingår i hyran.

Genomförande och status på åtgärden:

Förvaltningen har en struktur för hyresavtal som utgår ifrån Fastighetsägarnas standardiserade hyresavtalsmall. I vilken det ingår tydliga beskrivningar av objektet och ansvarsfördelning.

- Genom att nämnden framgent budgeterar för minskade intäkter från uthyrning av ishall.

Genomförande och status på åtgärden:

Förvaltningen har i budget avseende 2026 räknat med en minskad intäkt vilket medför att detta hanteras inom omställning av befintlig verksamhet. Sammantaget bedömer förvaltningen att de genomförda åtgärderna har undanröjt den identifierade risken.

Ekonomi

Drift

Belopp i tkr	Budget 2026	Prognos helår 2026	Avv. prognos/ budget 2026	Delårsbokslut 2026	Delårsbokslut 2025	Diff. utfall 2025/2026
Verksamhetens intäkter	83 511	91 191	7 680	54 866	51 415	3 452
Personalkostnader	-241 448	-247 125	-5 677	-149 530	-140 975	-8 555
Lokalhyror	-84 640	-85 936	-1 296	-55 715	-55 445	-270
Köp av tjänster	-115 020	-112 856	2 164	-74 814	-68 970	-5 844
Övriga kostnader	-35 870	-38 741	-2 871	-25 035	-23 517	-1 517
Verksamhetens kostnader	-476 978	-484 658	-7 680	-305 094	-288 907	-16 187
Verksamhetens nettokostnader	-393 467	-393 467	0	-250 207	-237 492	-12 735
Kommunbidrag	393 467	393 467	0	262 311	250 630	11 681
Finansnetto			0	-8	-18	10
Årets resultat	0	0	0	12 095	13 119	-1 044

Prognos

Intäkter

Intäkterna prognostiseras avvika positivt mot budget med 7,7 mnkr. Avvikelsen förklaras främst av ett högre antal inresande elever till anpassad gymnasieskola än budgeterat. Därutöver bidrar nämndens övertagande av Alingsås yrkesgymnasium, som från och med den 1 september 2026 bedrivs i nämndens regi. Av eleverna från yrkesgymnasiet har 30 en annan hemkommun än Alingsås, vilket genererar interkommunala intäkter.

Även inom sektor fritid prognostiseras något högre intäkter än budgeterat, främst till följd av ökad uthyrning av lokaler.

Personalkostnader

Kultur- och utbildningsnämndens personalkostnader prognostiseras avvika negativt mot budget med 5,7 mnkr. Avvikelsen bedöms främst bero på övertagandet av Alingsås yrkesgymnasium, vilket påverkar resultatet från september och framåt. Därutöver prognostiseras högre personalkostnader inom anpassad gymnasieskola till följd av både ett ökat elevantal och en mer komplex elevsammansättning. Fler elever går på individuella program och många av de elever som har börjat under året har omfattande och varierande stödbehov vilket medför högre krav på personaltäthet och kompetens.

Lokalhyror

Nämndens lokalhyror prognostiseras avvika negativt mot budget med 1,3 mnkr. Av underskottet avser 1,1 mnkr ökade lokalkostnader till följd av övertagandet av Alingsås yrkesgymnasium, där lokalkostnader belastar budgetåret under fyra månader. Förvaltningen har i samverkan med Alingsåshem tagit fram ett förslag för att hantera lokalbehovet för Alingsås judoklubb. Den lösningen medför en ökad kostnad jämfört mot budget.

Köp av tjänster

Köp av tjänster prognostiseras avvika positivt mot budget med 2,2 mnkr. Den främsta förklaringen är lägre kostnader för interkommunala ersättningar till följd av nämndens övertagande av Alingsås Yrkesgymnasium. Genom att verksamheten från och med den 1 september 2026 bedrivs i kommunal regi upphör kostnaden för interkommunal ersättning för de elever med Alingsås som hemkommun som tidigare varit inskrivna hos den fristående huvudmannen. Den positiva budgetavvikelsen dämpas något av ökade kostnader i samband med övertagandet, bland annat för IT-system och licenser samt konsultinsatser kopplade till förvärvet och etableringen av verksamheten i kommunal regi. Därutöver prognostiseras ökade måltidskostnader till följd av ett högre elevantal inom gymnasieskolan.

Övriga kostnader

Övriga kostnader avviker negativt med 2,9 mnkr. Avvikelsen påverkas bland annat av kostnader kopplade till övertagandet av Alingsås yrkesgymnasium, där inköp av material till bland annat frisör- och fordonsutbildning inte var planerade i den ursprungliga budgeten. Även kostnaderna inom Alströmergymnasiet är något högre, bland annat till följd av ombyggnationen av matsalen. Under ombyggnationen har det ordinarie köket inte kunnat användas fullt ut vilket har krävt en tillfällig lösning för måltidsserveringen och medfört ökade kostnader för bland annat engångsartiklar som plastbestick och tallrikar.

Den förvaltningsövergripande bufferten om 4 mnkr, som motsvarar cirka 1 procent av kommunbidraget, är fullt ut budgeterad inom kontogruppen övriga kostnader. Bufferten används för att hantera oförutsedda kostnader under året och kan vid behov även nyttjas inom andra kostnadsslag.

Prognosförändring

Helårsprognosen är fortsatt i balans och årets resultat prognostiseras till 0 mnkr, men det har skett förflyttningar mellan kontogrupperna sedan föregående prognos. Intäkterna har ökat, främst till följd av högre interkommunala ersättningar och ökade intäkter inom anpassad gymnasieskola. Inom personalkostnaderna har prognosen försämrats, framför allt till följd av att Alingsås yrkesgymnasium nu ingår i verksamheten och därmed medför ökade personalkostnader. Samtidigt har kostnaderna för köp av tjänster minskat, främst till följd av lägre kostnader för utresande elever. Sammantaget innebär förändringarna att nettokostnaden för verksamheten är oförändrad i prognosen.

Investeringar

Belopp i tkr	Budget 2026	Prognos helår 2026	Avv. prognos/budget 2026	Delårsbokslut 2026	Delårsbokslut 2025	Diff. utfall 2025/2026
Expansionsinvestering	-4 800	-13 700	-8 900	-8 431	-4 125	-4 306
Imageinvestering	0	0	0	0	0	0
Reinvestering	-4 940	-5 690	-750	0	0	0
Anpassningsinvestering	-2 600	-2 950	-350	0	0	0
Totala utgifter	-12 340	-22 340	-10 000	-8 431	-4 125	-4 306

Investeringsbudgeten för 2026 uppgår till 12,3 mnkr medan helårsprognosen uppgår till 22,3 mnkr. Det innebär en negativ avvikelse mot budget med 10 mnkr. Den stora avvikelsen beror främst på tillkommande investeringar i konstgräsplanen vid Gerdskavallen samt inkrämsöverlåtelsen av inventarier från Alingsås yrkesgymnasium i samband med övertagandet. Även investeringar i digital säkerhetslösning för bassänger i Nolvaga Parkbad och brandlarm vid Lantgården ingår i årets prognos. Avvikelsen är till stor del kopplad till tillkommande investeringar och engångseffekter under 2026 och innebär därför inte en motsvarande permanent ökning av investeringsnivån.

Bland årets reinvesteringar ingår en ny ljud- och ljusanläggning vid Alströmerteatern till en kostnad av 4 mnkr. Inom ramen för anpassningsinvesteringar genomförs bland annat åtgärder i inne- och utomhusmiljöer vid Alströmer, installation av ramp vid Lygnareds badplats samt lokalanpassningar utifrån verksamheternas behov. Därutöver genomförs investeringar inom kultur- och fritidsområdet, bland annat i belysning till skate- och parkour-parken vid Savannen i Alingsås, inventarier till Kulturhuset och Ingared samt mörkläggningsgardiner till konsthallen

Personaluppföljning

Rekryteringsbehov och kompetensförsörjning

Under perioden har förvaltningen haft ett rekryteringsbehov som huvudsakligen har avsett lärartjänster. Rekrytering har skett utifrån fastställda kravprofiler och med fokus på att anställa sökande som uppfyller ställda kompetenskrav. Brist på behöriga lärare inom matematik och fysik har identifierats som ett riskområde inom Alströmergymnasiet. Förvaltningen bedömer inte att behovet av dessa lärarkompetenser kommer att minska inom den närmaste framtiden.

Inom Alströmergymnasiet pågår ett arbete med att revidera den så kallade vetenskapliga agendan för att stärka utbildningens vetenskapliga grund och den pedagogiska kompetensen. Parallellt implementeras det nationella professionsprogrammet som följer av ändringar i skollagen. Professionsprogrammet syftar till att utveckla undervisningens kvalitet, stärka professionerna och öka skolornas attraktionskraft genom strukturerad och kvalitetssäkrad kompetensutveckling under hela yrkeslivet.

Inom Parkbadet pågår intern utbildning och certifiering av medarbetare som en del av verksamhetens kompetensförsörjningsarbete. Satsningen syftar till att stärka medarbetarnas kompetens och skapa utvecklingsmöjligheter inom verksamheten.

Arbetsmiljö

Enligt riktlinjerna för systematiskt arbetsmiljöarbete ska nämnden varje år anta ett eller flera arbetsmiljömål. Arbetsmiljömålet ska vara hälsofrämjande och kan kopplas ihop med riktlinjer för systematiskt arbetsmiljöarbete. Kultur- och utbildningsnämnden har valt följande arbetsmiljömål:

Nämndens arbetsmiljömål		
Alla chefer på kultur- och utbildningsförvaltningen har kunskaper om hur man förebygger och hanterar hög arbetsbelastning på arbetsplatsen.		
Nyckeltal/uppföljning	Målvärde 2026	Nuläge 2026
Andelen (%) medarbetare med dokumenterade medarbetarsamtal	> 90%	65% (juli)
Min arbetsbelastning är acceptabel just nu, andel %*	>80%	78% (maj)

*andel medarbetare som svarat "instämmer helt" eller "instämmer" på frågan "Min arbetsbelastning är acceptabel just nu"

Källa: Pulsmätning

Kultur- och utbildningsnämndens arbetsmiljömål för 2026 är att samtliga chefer inom kultur- och utbildningsförvaltningen ska ha kunskap om hur hög arbetsbelastning kan förebyggas och hanteras. Chefs-APT används som forum för dialog och uppföljning av arbetsmiljöfrågor

samt för att säkerställa att arbetet med utvecklande ledarskap och medarbetarskap hålls levande i organisationen. Flera enheter arbetar fortsatt med *Utvecklande medarbetarskap* och flertalet chefer har genomgått utbildning i *Utvecklande ledarskap*. Parallellt pågår ett kommunövergripande arbete med ständiga förbättringar där verksamheterna identifierar och genomför mindre förbättringar i vardagen. Arbetet förväntas även bidra till att minska arbetsbelastningen över tid.

Den upplevda arbetsbelastningen följs upp genom kommunens återkommande puls-mätning, som genomförs tre gånger per år. Förvaltningens resultat är stabilt och ligger mellan 3 och 4 på den fyrgradiga skalan för frågan om arbetsbelastningen är acceptabel. Det finns variationer mellan enheter. Chef, skyddsombud och medarbetare identifierar behov tillsammans i syfte att ta fram åtgärder utifrån frisk- och riskfaktorer.

Sjukfrånvaro

Sjukfrånvaron är fortsatt låg inom förvaltningen. Ett fåtal medarbetare har haft sjukfrånvaro som är längre än 60 dagar varav flera arbetar deltid i kombination med sjukskrivning. Sjukfrånvaron bland yngre medarbetare har ökat något under året. Sjukfrånvaron varierar över tid och eftersom antalet anställda i denna grupp är relativt få så får enstaka längre sjukskrivningar ett stort genomslag på utfallet. Kvinnor har något högre sjukfrånvaro än män vilket även återspeglas bland medarbetare med längre sjukskrivningsperioder.

Sjukfrånvaro*	2026	2025	Differens
Kvinnor	3,4%	3,8%	-0,4
Män	2,3%	2,6%	-0,3
≤ 29 år	7,0%	4,3%	2,7
30-49 år	2,4%	2,4%	0
≥ 50 år	3,0%	3,9%	-0,9
Dag 1-14	1,6%	1,7%	0,1
Dag 15-59	0,5%	0,5%	0
≥ Dag 60	1,2%	1,3%	-0,1
Total sjukfrånvaro	3,0%	3,3%	-0,3

*Avser perioden 1 januari - 31 juli för samtliga anställningsformer inkl. timavlönade.

Uppföljning av internkontroll

Internkontrollplanen följs upp utifrån följande:

- Kontrollen är genomförd med anmärkning
- Kontrollen är genomförd utan anmärkning/med försumbar anmärkning
- Ingen kontroll har genomförts ännu

Identifierad risk	Riskbeskrivning	Riskvärde	Uppföljning	Resultat	Bedömning	Åtgärd
Att välfärdsbrottslighet kopplad till nämndens ansvarsområden förekommer.	Välfärdsbrottslighet såsom felaktiga utbetalningar kan leda till ekonomiska konsekvenser, minskat förtroende för verksamheten och bristande rättssäkerhet. Detta kan påverka både nämndens legitimitet och resurser för dem som har rätt till stöd.	12	Uppföljning har skett av arbetet med att ta fram rutiner för att förebygga och motverka välfärdsbrottslighet inom handläggningen av föreningsbidrag. Risk- och väsentlighetsanalys har genomförts och interna kontroller, inklusive stickprov, genomförs löpande.	Risk- och väsentlighetsanalysen har identifierat behov av åtgärder för att stärka kontrollen i handlägningsprocessen. Stickprovskontroller av leverantörsfakturer genomförs löpande och visar inte på några felaktigheter. Förslag till nya riktlinjer för föreningsbidrag har tagits fram men har ännu inte fastställts då nämnden valt att skjuta fram hanteringen till 2027.		Arbetet fortsätter med att förtydliga riktlinjer samt vidareutveckla rutiner och arbetssätt för handläggning och uppföljning av föreningsbidrag, i syfte att stärka den interna kontrollen och minska risken för välfärdsbrottslighet.

			Kommunledningskontoret har genomfört löpande stickprov av fakturahantering samt särskilda avtalsuppföljningar. Rutiner för utbetalningar har även setts över i samband med införandet av nytt fakturahanteringssystem. Förvaltningen har infört månadsvisa stickprovskontroller och stärkt inköpsorganisationen genom utbildning och utvecklade kontrolleroller.	Kommunledningskontorets Genomförda stickprov har inte visat på några väsentliga avvikelser. Det finns samtidigt förbättringsbehov avseende dokumentation och uppföljning av direktupphandlingar.		Kommunledningskontoret kommer att införa en direktupphandlingsmodul i upphandlingssystemet för att det ska bli enklare att både genomföra direktupphandlingar men att också ha kvar den samlade dokumentationen. Frågan avseende för- och nackdelar med införande av ett e-handelssystem utvärderas och analyseras kontinuerligt av kommunledningskontoret och kommer fortsättningsvis vara aktuell att se över för att underlätta för kommunens inköpare.
Att kompetensförsörjningen inte har ett systematiskt samordnat stöd.	Risk för bristande stöd och rutiner kring kompetensförsörjning, vilket kan försämra organisationens förmåga att rekrytera och utveckla medarbetare på ett effektivt sätt.	6	Kommunens strategi för kompetensförsörjning utgör grunden för arbetet och följs upp årligen genom översyn av behov och planerade aktiviteter, både på förvaltningsnivå och kommungemensamt. Under året har kommunledningskontoret genomfört flera kommungemensamma insatser, bland annat fortsatt implementering av ständiga förbättringar, digitaliserad on- och offboarding, utveckling av ledarskapsprogrammet samt fortsatt arbete med kompetens- och karriärutvecklingsmodeller, konkurrenskraftig lönebildning och arbetsgivarmärket Nytänkare.	Insatserna har stärkt stödet till chefer och bidragit till utvecklade arbetssätt inom kompetensförsörjning. Flera av aktiviteterna är långsiktiga och pågår fortfarande.		

			Kultur- och utbildningsnämndens kompetensförsörjningsplan planeras att revideras under hösten.			
Att ansvarsfördelningen gällande informationssäkerhet och dataskydd är otydlig.	Det finns en risk att en otydlig ansvarsfördelning leder till briser i hanteringen av informationssäkerhet och dataskydd. Det medför en ökad risk att uppgifter inte omhändertas korrekt.	6	Ett årshjul för informationssäkerhet och dataskydd har tagits fram med tydliggjord ansvarsfördelning och identifierade åtgärder. Arbetet med att implementera och integrera arbetssättet i den ordinarie verksamheten pågår. Utbildningsinsatser genomförs till medarbetare och återkommande rapportering till nämnden ska ske.	Risken bedöms vara hanterad genom en tydligare ansvarsfördelning och struktur för arbetet. Fortsatt implementering och förankring i verksamheten krävs för att säkerställa en enhetlig hantering av informationssäkerhet och dataskydd.		